

Capitolul V. Prezentarea măsurilor

A. Denumirea măsurii - Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale

CODUL Măsurii - Măsura 1.1 / 1B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
                              SERVICII SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, rețele și clustere, grupuri operaționale, în scopul implementării în comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol și industrie alimentară (lanț scurt de aprovizionare și piață locală, scheme de calitate) turism, cultură, sănătate, social.

Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole, de asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care vor deveni cooperative va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole și non-agricole precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- o gamă limitată de produse agro- alimentare în supermarket-urile din țară
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor și al sectorului de procesare
- sector de procesare insuficient dezvoltat
- nivel scăzut al activităților de marketing și diversificare
- gamă limitată de produse tradiționale
- foarte puține produse recunoscute la nivel european,
- Slaba reprezentare a activităților meșteșugărești, tradiționale în forme organizate (SRL, PFA etc)
- Slaba valorificare a potențialului natural, cultural, patrimonial
- Slaba promovare a turismului
- Lipsa formelor alternative de educație prescolară și școlară
- Unele tradiții folclorice în pericol de a se mai transmite de la o generație la alta
- Distrugerea în timp a monumentelor, a satului tradițional, a arhitecturii tradiționale

- Realizarea formei juridice asociative este un mare castig al cooperarii deoarece fermierul roman desi isi doreste asocierea pentru ca realizeaza ca singur nu poate sa-si valorifice produsele se va asocia foarte greu fara a avea un suport informational care sa-l motiveze si sustina pentru acest demers. Realizarea si implementarea planului de afaceri care se va putea realiza prin: alte masuri din LEADER ,PNDR sau alte programe, va contribui la realizarea obiectivelor comune de dezvoltare.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

Sprrijinirea înființării de forme colective (cooperative, grupuri de producători), clustere și rețele în scopul:

- a) cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt
- b) cooperarea în vederea depozitării și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt
- c) cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală
- d) cooperarea în vederea promovării legate de această activitate și identificarea clienților finali
- d) cooperarea în vederea aplicării schemelor de calitate
- e) cooperării între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural
- f) cooperarea în vederea diversificării activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație
- g) cooperarea în vederea constituirii Grupurilor Operaționale (GO).

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale ca prioritate principală și ca priorități secundare:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare-din Reg. (UE) nr. 1305/2013

- a) proiecte pilot
- b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;
- c) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;
- d) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piață locală
- e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale
- f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării acestora
- g) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație;
- h) sprijinirea organizării și funcționării asocierilor de tip Grup Operațional responsabile de transfer de inovații, rezultate ale cercetării, în special cu referire la riscurile și condițiile induse de schimbările climatice și riscurile de mediu.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1A Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultura în silvicultura și în zonele rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare: Obiectul central al activității Grupurilor Operaționale fiind reprezentat de transferul de inovații și rezultate ale cercetării în domeniile relevante ale SDL;
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele pilot au preocuparea centrală de a răspunde provocărilor induse de schimbările climatice și riscurile de mediu

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este complementară măsurii M1.2 din SDL prin delimitarea activităților specifice de formare, informare și creștere a gradului de conștientizare.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este în sinergie cu toate măsurile SDL, respectiv M1.2, , M2.2, M3 și M6.1, dat fiind aportul specific în termeni de inovare și transfer tehnologic, dar mai ales al caracterului transversal al măsurii în domeniul inovării, mediului și modificărilor climatice.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigură premisele înființării de forme asociative (cooperative, grupuri de producători, ONG-uri GO-uri, cluster, rețele etc)
- Asigură dezvoltare pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecti
- Rezolvă nevoile la nivelul unei comunități
- Se bazează pe resursele locale
- Se integrează într-o strategie locală producând sinergie și complementaritate cu alte proiecte din acea strategie
- Asigură o vizibilitate mult mai mare a investiției și implicit efectul multiplicator al proiectului

- Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și în forme asociative
- Asigurarea unei mai bune informări asupra atractivității teritoriului

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Parteneriatele constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători / o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol.

- Fermieri
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici
- Organizații neguvernamentale
- Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică
- Consilii locale

Condițiile legate de forma de organizare a parteneriatului vor fi detaliate în ghidul solicitantului.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sanatate, educație etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile

- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local (turism, cultură, social, sănătate, etc);
- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării și promovării în comun a elementelor, proiectelor, tehnologiilor, metodelor, inovațiilor relevante pentru domeniul agricol
- Acțiuni de funcționare a cooperării
- Elaborarea studiilor și planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing etc.;
- Investiții tangibile și/sau intangibile pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puțin două entități care cooperează pentru: Crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), și/sau
- Activități de promovare referitoare la crearea/dezvoltarea unui lanț scurt (sau lanțuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) și la piața locală deservită de acest lanț/aceste lanțuri;
- Crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale;

Tipuri de acțiuni neeligibile

- Achiziția de bunuri și echipamente second-hand
- Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un Acord de parteneriat cu minim doi parteneri
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune un studiu/plan, privitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare.
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea.
- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta un concept de marketing adaptat la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse.
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de desfășurare sau finalizat.
- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014.
- Partenerii care sunt fermieri își desfășoară activitățile agricole într-una din unitățile administrativ - teritoriale din Anexa STP aferentă Cadrului Național de Implementare STP și activează în sectorul pomicol (exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii).
- Partenerii care sunt GP/Cooperative își desfășoară activitățile agricole într-una din unitățile administrativ - teritoriale din Anexa aferentă Cadrului Național de Implementare a STP și activează în sectorul pomicol (exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii).

8. Criterii de selecție

- Relevanța proiectului pentru specificul local;
- Numărul de parteneri care vor forma organizațiile colective;
- Principiul valorii adăugate (parteneriatele care produc și comercializează produse cu valoare adăugată mare - ecologice, care participă la scheme de calitate, produse din sistemele agricole HNV, etc.);
- Principiul creării de locuri de munca
- Principiul prioritizării proiectelor care își propun acțiuni inovative de dezvoltare și promovare a identității locale

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului Ponderea sprijinului nerambursabil este de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile în cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri PNDR 2014-2020, atunci costurile sunt acoperite din măsura 1.1, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor măsuri. Cu toate acestea, valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor măsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul măsurii 1.1

Parteneriatele pot beneficia de majorarea intensității sprijinului public pentru investiții/ acțiuni/ operațiuni eligibile prin alte submăsuri PNDR, cu respectarea Anexei II la Regulamentul UE 1305/2013.

Valoarea maximă a sprijinului este de **200.000 de euro**.

Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus.

Toate costurile sunt acoperite de această măsură ca o valoare globală.

Dacă proiectele de parteneriat intră în sfera de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat (în afara sectorului agricol) sprijinul va fi acordat în conformitate cu Regulamentul privind ajutoarele *de minimis* nr. 1407/2013 și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar timp de trei ani fiscali.

Intensitatea ajutorului este de 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	1
6A	Număr de locuri de muncă nou create	2
1A	Cheltuieli publice totale	200.000 Euro

B. Denumirea măsurii - Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă

CODUL Măsurii M1.2 / 1C

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

2. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

JUSTIFICAREA MĂSURII

În cadrul măsurii „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare”, se derulează activități de instruire și alte tipuri de activități pentru a îmbunătăți potențialul uman al persoanelor care sunt implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvicultură, manageri în agricultură și IMM-uri cu activitate în zonele rurale. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare cuprind: cursuri de instruire, workshop-uri, îndrumare profesională, activități demonstrative, acțiuni de informare, schimburi în agricultură pe termen scurt și scheme de vizitare. Aceste acțiuni sunt implementate pentru a aborda nevoile identificate în SDL. Aceste activități sunt cruciale pentru a promova creșterea economică și dezvoltarea în teritoriul GAL și îmbunătățesc sustenabilitatea, competitivitatea, eficiența resurselor și performanțele de mediu în întreprinderile agricole și activitățile neagricole susținute de SDL. În plus această măsură contribuie la creșterea legăturii dintre agricultură și cercetare, în special prin integrarea și diseminarea rezultatelor activităților susținute de Măsura 1.1.

CONTRIBUȚIA LA ASPECTELE CENTRALE ȘI LA OBIECTIVELE TRANSVERSALE

Atât în contextul specific SDL cât și transversal la scara PNDR, transferul de cunoștințe și acțiunile de informare reprezintă o măsură orizontală relevantă pentru toate prioritățile UE privind dezvoltarea rurală. În plus, măsura contribuie la prioritatea 1 „Stimularea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și a zonelor rurale”, în mod special zona de interes 1A „stimularea inovării, a cooperării și a dezvoltării bazei de cunoștințe în zonele rurale” și 1C „stimularea învățării pe termen lung și a instruirii profesionale în sectoarele agricol și silvic”.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- d) favorizarea competitivității agriculturii
- e) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- f) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

Obiectivele urmărite de măsură se referă la:

- asigurarea formării necesare tinerilor fermieri și micilor fermieri din teritoriul GAL beneficiai ai măsurilor SDL;
- asigurarea formării necesare antreprenorilor rurali beneficiari ai măsurilor SDL;

- asigurarea formării fermierilor, grupurilor de fermieri și oricăror alte forme asociative cu activitate în agricultură din teritoriul GAL;
- asigurarea formării antreprenorilor rurali potențiali și existenți, alții decât beneficiarii măsurilor specifice ale SDL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

- **P1:** Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale ca prioritate principală și ca prioritate secundară;
- **P2:** Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor
- **P3:** Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură
- **P4:** Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură
- **P5:** Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic
- **P6:** Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare: Acțiunile de formare profesională și de informare care vor fi finanțate prin această măsură au un rol important în dobândirea de cunoștințe, competențe și concepte noi în rândul fermierilor și a persoanelor active în domeniul agro-alimentar.

Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: Înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind protecția mediului, inclusiv protejarea biodiversității, precum și a acțiunilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice și de reducere a concentrației de GES din atmosferă (limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și intensificarea activității de sechestrare a carbonului) îl deține transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este complementară măsurii M1.1 a SDL prin faptul că separă intervențiile specifice de tip formare și informare între cele două măsuri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este în sinergie cu toate măsurile SDL prin impactul pe care formarea, informarea, schimbul de experiență și competențele dobândite le au direct, indirect și în special transversal.

3. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigură transferul de cunoștințe tehnice și tehnologice spre fermieri și antreprenori

rurali;

- Asigură dobândirea de competențe noi necesare integrării economice a operațiunilor agricole și neagricole;
- Asigură o contribuție superioară la creșterea valorii adăugate a proceselor și produselor provenind de la beneficiarii măsurii;
- Asigură cadrul necesar creșterii competențelor specifice și integrarea activă a acestora în procesele productive cu legătură directă cu piața.

a) Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

R (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Legea Nr. 31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare

Legea Nr. 1/2011 a educației naționale modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale

Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

b) Beneficiarii

- Beneficiari direcți

Beneficiarii eligibili pentru susținerea acestei măsuri sunt entitățile sau organismele care vor asigura transferul de cunoștințe și/sau acțiuni de informare în beneficiul persoanelor implicate în sectoarele agricol, alimentar, manageri de exploatații, agenți economici / IMM-uri care activează în zonele rurale. Organismele care organizează schimburile în agricultură și vizitele sunt de asemenea beneficiari eligibili ai acestei măsuri. Beneficiarii transferului de cunoștințe și al acțiunilor de informare trebuie să fie persoanele implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvic, manageri de exploatații și alți agenți economici care sunt IMM-uri care funcționează în teritoriul acoperit de GAL.

- Beneficiari indirecti

Beneficiarii indirecti sunt reprezentati de beneficiarii masurilor M2.1, M2.2 și M2.3 la care se adauga beneficiarii potentiali activi in exploatarele agricole din teritoriul GAL.

Costurile suportate de catre participantii care iau parte la aceste activitati sunt rambursate de catre furnizorul de servicii (beneficiar). Nu exista o limita a dimensiunii exploatarei sau a intreprinderii alimentare sau silvice care participa la activitatile promovate in baza acestei masuri.

c) Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant.

d) Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Activitățile eligibile în baza acestei măsuri sunt:

a. Acțiuni de instruire profesională și dobândire competențe

- Cursuri de instruire, workshop-uri și îndrumare profesională: sesiuni specifice pentru a atinge obiectivele concrete de instruire pentru grupurile țintă.

b. Proiecte demonstrative / acțiuni de informare

- Proiecte / activități demonstrative: sesiuni practice pentru a ilustra tehnologia, utilizarea unei echipament nou sau îmbunătățit semnificativ, metode noi de protecție a recoltei sau o tehnică specifică de producție.

Cheltuielile eligibile:

- Onorariile prestatorului (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);
- Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:
  - cazare, masă și transport participanți, după caz;
  - materiale didactice și consumabile;
  - cheltuieli asociate cu pregătirea cursului și conținutul materialului și suportului de curs;
  - închirierea de echipamente necesare;
  - închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară).

Cheltuieli neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

e) Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în

vigoare în România;

- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională
- Solicitantul dispune de capacități tehnice și financiare necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat
- În situația de excepție, când ofertantul este selectat prin procedură de achiziție publică este necesar ca acesta să îndeplinească condițiile prevăzute de legislația specifică, în vigoare

f) Criterii de selecție

Principiile de stabilire a criteriilor de selecție iau în considerare, în ordine, următoarele principii:

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului/contractului de formare profesională;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor
- Numărul persoanelor din grupul țintă

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100%

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1C	Numărul total al participanților instruiți	30
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	15.000 Euro

C. Denumirea măsurii - Ferme mici și mijlocii
CODUL Măsurii - Măsura 2.2 / 2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
                           SERVICII
                           SPRIJIN FORFETAR

4. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat pentru fermele mici existente este un instrument menit să determine, în principal, transformarea structurală și deschiderea spre piață a fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora.

Scopul acestei sub-măsuri este:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Fermele mici sunt definite ca fiind exploatații agricole cu o dimensiune economică între 4.000 -7.999 € SO.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- g) favorizarea competitivității agriculturii;
- h) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- sprijinirea integrării și consolidării poziției de piață a fermierilor mici;
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor privat-familiale;
- reducerea gradului de sărăcie în rural;
- promovarea inovației

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, alineatul 1, litera (a), (iii) .

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenose cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este complementară cu măsurile M1.1 și M1.2 ale SDL prin separarea tipului și naturii intervenției și a beneficiarilor.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin aportul acestora în termeni de formare și cunoștințe tehnice și tehnologice moderne. Este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele mici și mijlocii sprijinite spre scheme de calitate promovate de măsura M3 a SDL. Sinergia cu măsura M6.1 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din fermă prin investiții și dezvoltări ulterioare. Sinergia cu măsura M6.4 este posibilă în aria de aplicare a intervențiilor specifice prin lărgirea considerabilă a posibilităților de promovare și acces la informații și comunicare prin mijloace moderne. Măsurile M6.4 și M6.5 ale SDL deschid posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.2 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice și accesul pe piete
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea activitatilor de productie agricola de la scara mica

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislație Națională

Lege Nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Ordin nr. 22/2011 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;

Ordonanță de urgență nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizate în planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Tipuri de acțiuni neeligibile:

- achiziția de bunuri și echipamente second-hand
- Taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 - 7.999 € SO (valoarea producției standard);
- Solicitantul este încadrat în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici
- Implementarea planului de afaceri va începe în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului
- Solicitantul are stabilit domiciliul/sediul social în Unitatea Administrativ Teritorială în care este înregistrată exploatația
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul nu a beneficiat de sprijin anterior prin această sub-măsură din PNDR 2014-2020;
- Exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei sub-măsuri prin PNDR 2014-2020, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această sub-măsură;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii

în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de afaceri prevede în mod obligatoriu platforme de gestionare sau un alt sistem de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu.

8. Criterii de selecție

- Principiul sectorului prioritar;
- Principiul fermelor de familie;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.
- Principiul creării de locuri de muncă

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum trei/cinci* ani.

Sprijinul public nerambursabil este de 15.000 de euro pentru o exploatație agricolă.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depasi 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	5*
2B	Numarul de exploatatii agricole/beneficiari sprijiniti	10

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de I.I. în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M2.2

D. Denumirea măsurii - Sprijin pentru integrarea si promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale
CODUL Măsurii - Măsura 3 / 3A, 2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
                           SERVICII
                          SPRIJIN FORFETAR

5. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, în teritoriu există o mare fragmentare a sectorului agricol în exploatații mici cu competitivitate redusă și inerente dificultăți de integrare a produselor pe piață. Nivelul de procesare al produselor destinate pieței locale și regionale este, de asemenea scăzut, predominând produsele agricole transferate brut spre consumatorii potențiali.

În teritoriul GAL există un potențial încă nevalorificat, de recunoaștere și promovare a mărcilor locale prin includerea acestora în schemele de calitate .. În acest sens, măsura își propune sprijinirea inițiativelor de promovare și consolidare a produselor locale și regionale prin stimularea producerii și comercializării sortimentelor cu tradiție în microregiune.

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru facilitarea operațiunilor specifice de înregistrare și promovare a produselor și brand-urilor locale și regionale, integrarea acestora în sisteme de tip lanțuri scurte și sprijinirea acțiunilor specifice de promovare și marketing. Sprijinul financiar este destinat pentru stimularea înființării de grupuri de producători în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, stimularea proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, de promovare a produselor agricole și alimentare locale, crearea de piețe locale. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local.

Sprijinirea are drept scop stimularea înființării de grupuri de producători/asociații, de realizare a lanțurilor scurte și protejarea produselor agricole și alimentare tradiționale și locale, în scopul includerii lor ca și componentă de bază a activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea teritoriilor LEADER.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a. favorizarea competitivității agriculturii
- b. obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii

Sprijinirea stimulării înființării de grupuri de producători/asociații în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, a proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, promovarea produselor agricole și alimentare de importanță locală, crearea de piețe locale contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele LEADER, ci și la creșterea și diversificarea activităților de procesare a produselor

agricole, crearea de branduri locale, de integrare în turismul rural și crearea de locuri de muncă. Proiectele sprijinite la nivelul strategiilor de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
Prioritatea 2-Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură

Prioritatea 3-Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole

Măsura corespunde obiectivelor - Art.16 din Reg.(UE) nr.1305 / 2013 - Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole

3A. Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

• **Inovare:**

Sprijinul pentru finanțarea realizării unei rețele pe lanțul scurt și finanțarea investițiilor comune prezintă abordarea complexă a problematicii cooperării în domeniul agricol, procesare, promovare și valorificarea produselor agricole primare.

În cadrul acestei măsuri vor fi încurajate acele tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea, la o scară mai largă, a tehnologiilor moderne.

• **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:**

Sprijinirea procesării și vânzării produselor agricole primare și prelucrate în cadrul unui lanț scurt vizează reducerea amprenteii asupra mediului prin încurajarea de noi metode de producere a producției agroalimentare, de păstrare, prin creșterea siguranței alimentare, prin adaptarea produselor la cerințele pieței locale și prin reducerea emisiilor de carbon cu scăderea distanței de transport.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: este complementară cu măsura M 1.1 din SDL.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura 3 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.2, M6.1, M6.4, M6.5 ale SDL. Sinergiile sunt generate de volumul de cunoștințe și informații generate de intervențiile măsurii M1.1 și suplimentate de intervențiile prin formare specifice măsurii M1.2. Dezvoltările specifice implementării măsurilor M2.1, M2.2 sunt în perfectă sinergie cu obiectivele și realizările M3 prin posibilitatea de inovare și/sau diversificare a producțiilor și acces la piețe de nișă. Sinergiile cu măsura M6.1 sunt asigurate și amplificate de toate aspectele integratoare altele decât cele specifice producțiilor agricole. Măsurile M6.4 și M6.5 oferă posibilitate de dezvoltare sinergică a integrării actorilor marginalizați sau dezavantajați prin forme sprijinite de schemele de calitate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriile LEADER reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării teritoriilor, reprezentând un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual. Aceasta se datorează competențelor și hotărârii agricultorilor și producătorilor care au păstrat vii tradițiile și în același timp au ținut seama de metodele și materialele de producție noi. Cetățenii și consumatorii din Uniune solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora legătura strânsă cu teritoriul de proveniență. Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplățiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață. Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale. Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale și care au solicitat și au obținut derogări de la cerințele menționate în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 852/2004/CE, .

5. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

6. Beneficiari

Beneficiarii sprijinului public sunt fermieri/grupuri de fermieri legal constituite care își desfășoară activitatea agricolă pe teritoriul GAL și participă pentru prima dată la o schemă de calitate a UE sau într-o schemă de calitate națională.

Solicitantul trebuie să îndeplinească condiția de fermier activ conform articolului 9 din Regulamentul (UE) nr.1307 / 2013

7. Tip de sprijin

Sprijinul public reprezintă ajutor financiar nerambursabil și se acordă sub forma unui stimulente anual, pe o perioadă de maxim 5 ani consecutivi de la aderarea la o schemă de calitate.

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

8 Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile pentru suport:

1. scheme de calitate și mențiuni de calitate facultative, stabilite pe baza legislației europene:

- Denumire de Origine Protejată (DOP);
- Indicație Geografică Protejată (IGP);
- Specialitate Tradițională Garantată (STG);
- Denumire de origine controlată (DOC), pentru vinuri de calitate;
- Indicație Geografică (IG), pentru vinuri de calitate;
- Mențiunea de calitate facultativă "produs montan";
- Produse ecologice;
- Băuturi spirtoase cu Indicație Geografică.

2. scheme de calitate stabilite pe baza legislației naționale:

- Produse tradiționale;
- Produse alimentare obținute conform rețetelor consacrate românești.

În conformitate cu dispozițiile definite în reglementările naționale, schemele de calitate menționate anterior îndeplinesc patru criterii speciale în conformitate cu art. 16 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) nr 1305/2013.

Tipuri de acțiuni neeligibile:

- Producția și comercializarea produselor vinicole sprijinite prin Programul național de sprijin al României în sectorul vitivinicol 2014-2018, cu modificările și completările ulterioare;
- Implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară și a marketingului produselor agricole și alimentare, sprijinite prin Submasura 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole”;
- Implementarea schemei „Produse ecologice”, inclusiv perioada de conversie, dacă se solicită aceleași costuri prevăzute la articolul 29: "Agricultura ecologică" din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013/UE.

Costurile eligibile sunt costurile fixe suportate de fermieri/grupurile de fermieri ca urmare

a participării acestora într-o schemă de calitate.

Următoarele costuri sunt considerate costuri fixe:

- costurile de aderare la schema de calitate sprijinită;
- contribuția anuală de participare la schema de calitate sprijinită;
- costurile aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei.

9 Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să îndeplinească condiția de fermier activ (sau un grup de fermieri) care deține o exploatație agricolă sau solicitantul este un grup de producători (în cazul în care proiectul vizează activități de informare și promovare
- Solicitantul nu a mai participat la o schemă de calitate, stabilită pe baza legislației naționale/ europene în vigoare sau la o schemă voluntară care respectă cerințele UE
- Solicitantul trebuie să respecte toate cerințele în vigoare referitoare la schema pentru care acesta aplică;
- Schema pe care aplică fermierul sau grupul de fermieri este certificată în conformitate cu legislația specifică națională/europeană în vigoare;
- Activitățile de informare și promovare propuse vizează produse care fac obiectul unei scheme de calitate care beneficiază de sprijin conform prevederilor art. 16 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Activitatea solicitantului/membrilor acestuia trebuie să fie situată pe teritoriul GAL;

10. Criterii de selecție

- Principiul utilității proiectului la nivelul teritoriului GAL.
- Principiul tipului de schemă de calitate, în sensul prioritizării schemelor de calitate europene.
- Principiul asocierii fermierilor și grupurilor de fermieri în cadrul grupurilor de producători.
- Principiul categoriei de produs obținut prin schemele de calitate (de ex. : carne, lapte, legume, fructe).

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului

11 Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public este de max. 3.000 de euro/an/exploatație.

12. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
------------------------	---------------------------	---------

3A	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	1
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	3.000 Euro

E. Denumirea măsurii - Înființarea de activități neagricole
CODUL Măsurii - Măsura 6.1 / 6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

6. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În rândul activităților non agricole, atât industria prelucrătoare, cât și turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele și potențialul natural și cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. În ciuda potențialului natural, cultural și patrimonial existent, a resurselor naturale și resurselor pentru producerea de energii alternative, numărul firmelor care activează în aceste domenii dețin o pondere extrem de redusă în industria prelucrătoare, respectiv turism.

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată . Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- Diversificarea economiei teritoriul LEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei
- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul LEADER
- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale
- dezvoltarea turismului prin încurajarea înființării unor structuri de cazare, baze de agrement etc.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este complementară cu măsura M1.2 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții a activităților de producție, modernizare a întreprinderilor și turism sunt sprijinită exclusiv de M1.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forfetar prin M6.1.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este asigurată de posibilitățile de integrare superioară și de orientare de piața a investițiilor sprijinite de M6.1 spre scheme de calitate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor turistice, serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice neagricole din teritoriul GAL;
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- crearea de noi locuri de muncă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zone rurale (Start-up). - art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia.
- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul rural pentru prima dată. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Beneficiarii indirecti sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea înființării de noi activități neagricole în teritoriul LEADER pe baza unui plan de afaceri.

Cerințele minime al planului de afaceri:

- Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de implementarea corectă a obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri.
- În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proportional în raport cu obiectivele realizate.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.
- Situația economică inițială a beneficiarului
- Descrierea etapelor pentru dezvoltarea activității neagricole
- Modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri
- Activitățile previzionate în scopul atingerii obiectivelor specifice propuse prin planul de afaceri

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Tipuri de acțiuni neeligibile:

- Achiziția de bunuri și echipamente second-hand ;
- Taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare
- Alte cheltuieli decât cele specificate în planul de afaceri și activitățile aferente implementării acestuia
- Cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților Economice Naționale, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I

7. Condiții de eligibilitate

Pentru proiectele de tip start-up

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsura din SDL
- Sediul social trebuie să fie situat în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.
- În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate numai în scopul deservirii obiectivelor propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Planul de afaceri

8. Criterii de selecție

- Proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile;
- investiții în diversificarea antreprenoriatului rural prin prioritizarea sectoarelor cu potențial de creștere ;
- stimularea activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice
- crearea de noi locuri de muncă

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Sprijinul public nerambursabil :
- **este de 30.000 de euro/proiect**, cu excepția activităților de producție, servicii medicale, sanitar- veterinar și de agroturism pentru care valoarea sprijinului este de **70.000 euro/proiect**;
- Intensitatea sprijinului este de 100% din cuantumul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul se va acorda în 2 rate pe o perioadă de maximum 3 ani, astfel:

- 70% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% în cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri.

Dosarul cererii de plată pentru a doua tranșă se depune după îndeplinirea conformității și a investițiilor propuse de beneficiar în planul de afaceri, dar nu mai devreme de al doilea an din Planul de afaceri.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	2*
1A	Cheltuieli publice totale	220.000 Euro

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de I.I. în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M6.1

F. Denumirea măsurii - Dezvoltarea satelor
CODUL Măsurii - M6.3 / 6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Serviciile de bază răspund nevoilor populației doar într-o mică măsură.

Infrastructura educațională este insuficientă. Educația antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe), infrastructuri de tip “after school” se confruntă cu un deficit major în ceea ce privește infrastructura.

Mai mult decât atât condițiile de participare la cursuri și activități extrașcolare lasă mult de dorit, iar dotările sunt precare. În microregiune nu funcționează niciun centru de zi (de tip after-school).

Asigurarea Serviciilor medicale și serviciilor sociale

Rețeaua de unități medicale din teritoriu GAL a manifestat aceeași tendință din mediul rural în ultimii 20 de ani: s-a restructurat semnificativ, în sensul desființării unor dispensare medicale de stat și a policlinicilor, respectiv înființarea de cabinete medicale, farmacii, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, laboratoare de tehnică dentară, preponderent private. Cele mai multe dispensare necesită modernizări și aparatură actualizată.

În afara serviciilor sociale care se desfășoară în cadrul departamentelor specializate la nivelul primăriilor și la nivelul direcției județene pentru asistență socială, infrastructura și serviciile în microregiune sunt foarte deficitare.

Accelerarea fenomenului de îmbătrânire a populației, numărul mare de copiii ai căror părinți lucrează în străinătate, creșterea numărului de persoane expuse riscului sărăciei impune ca necesitate accelerarea găsirii unor soluții de infrastructură și servicii adecvate și intensificarea parteneriatelor public-privat.

Pe teritoriul GAL nu există nici un centru multifuncțional de servicii sociale și medicale.

Infrastructură de agrement

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Există interes crescut pentru amenajarea și dotarea centrelor de informare turistică, amenajarea spațiilor de picnic, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru practicarea sporturilor, parcurilor tematice pentru copii și tineri, bazelor sportive, terenurilor de sport, pistelor de atletism și biciclete, bazinelor de tratament cu ape termale etc.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

- Crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei
- Crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației locale, inclusiv a celor de agrement și a infrastructurii aferente
- crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.
- valorificarea patrimoniului cultural și natural

Măsura contribuie la prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr.1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente și (e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

f) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

g) investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instituții aflate în interiorul sau apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:

Potențialii beneficiari sunt încurajați ca în cadrul proiectelor să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie. Reducerea consumului de energie prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare trebuie luate în considerare materialele care asigură impactul minim asupra mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Complementaritatea cu măsura M6.4 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. Similar, în cazul măsurii M6.5, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcți, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.3.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M6.1 și M6.4 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri, întrucât contribuie la atingerea aceleiași priorități a SDL, Prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL;
- Îmbunătățirea infrastructurii rurale crează premisele de dezvoltare a activităților economice din teritoriul GAL;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Promovarea identității rurale a teritoriului;
- Crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul (UE) nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Legislație Națională

Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;

Legea nr.215/2001 a administrației publice locale-republicată;

Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor;

Legea nr.489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată;

Ordinul nr.2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- Comunele definite conform legislației în vigoare;
- ADI-uri format exclusiv din UAT-uri semnatare ale acordului de parteneriat;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult definite conform legislației în vigoare;
- Persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de interes local;

Beneficiari indirecti (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale înființate și/sau dezvoltate în teritoriu
- ONG-uri din teritoriu

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2014, în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de acțiuni eligibile

(a) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;

(c) investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul lor în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;

(d) restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;

(e) construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces la obiectivele de patrimoniu;

(f) restaurarea, conservarea și /sau dotarea obiectivelor din patrimoniul local și structuri de promovare a tradițiilor locale;

(g) investiții în elemente de infrastructură cu rolul de creștere a calității vieții (spații verzi, parcuri, utilizarea de material ecologice, eficiența energetică, reciclare) și a calității serviciilor pentru populație, inclusiv spații destinate organizării de piețe și târguri;

(h) achiziția de echipamente TIC pentru îmbunătățirea serviciilor pentru populație;

(i) studii și analize pentru fundamentarea nevoilor de conservare și intervenție asupra patrimoniul local din teritoriul GAL;

(j) susținerea evenimentelor de promovare a identității comunitare (manifestări culturale, sportive, gastronomice).

k) investiții în servicii publice pentru situații de urgență.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă (grupă) B;
- restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasă (grupă) B și construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces ale așezămintelor monahale de clasă (grupă) B;
- modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale;
- achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Tipuri de acțiuni neeligibile:

- Taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția:
costurilor generale definite la art. 45, alin. 2 lit. c) din R (UE) nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. UE nr. 1303/2013 și
anume:
  - a-dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - b-achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite;
  - c. - taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General în vigoare
- Investiția trebuie să fie în corelare cu SDL și/sau județeană aprobată;

- Investiția se va realiza în teritoriul GAL;
- Investiția se va încadra în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția va demonstra necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia

8. Criterii de selecție

- Proiecte cu impact micro-regional;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabilă;
- Gradul de acoperire a populației deservite;
- Investiția stimulează dezvoltarea mediului local de afaceri;
- Proiecte care generează locuri de muncă

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Alocarea financiară a măsurii este de 1.057.422 euro

Sprijinul public nerambursabil în cadrul acestei măsuri va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiecte regeneratoare de venit aplicate de autorități publice locale și ONG-uri și nu va depăși :

-80.000 euro pentru comună

-15.000 euro pentru ONG-uri și alte categorii de beneficiari eligibili

Sprijinul public nerambursabil în cadrul acestei măsuri va fi de 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiecte generatoare de venit aplicate de ONG-uri și alte categorii de beneficiari eligibili și nu va depăși 15.000 euro

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	20.000
6B	Număr de locuri de muncă nou create	3

G. Denumirea măsurii -Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate

CODUL Măsurii - Măsura M6.4/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor marginalizate.

Obiectivul specific local al măsurii

- îmbunătățirea infrastructurii sociale pentru populația din teritoriu GAL
- Reducerea sărăciei și creșterea incluziunii sociale;
- Creșterea calității vieții pentru populația locală, în special a grupurilor dezavantajate, vulnerabile.

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este complementară cu măsura M6.3 din SDL prin natura investițiilor sprijinite. Complementaritatea cu măsura M6.3 este definită de destinația tipului de infrastructură și de natura și tipul beneficiarilor direcți și indirecti. În cazul măsurii M6.5, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcți, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.4 destinată exclusiv sprijinirii investițiilor în infrastructura socială și de educație pentru grupurile marginalizate.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsura M6.1 și M6.5 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din grupurile marginalizate în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația marginalizată sau în dificultate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura aduce valoare adăugată în comunitățile GAL prin creșterea accesului populației din teritoriu, în special a grupurilor vulnerabile la servicii sociale de bună calitate. Măsura contribuie la îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, persoane vârstnice, alte

persoane defavorizate din comunitățile GAL prin finanțarea infrastructurii cu caracter social. Tuturor grupurilor vulnerabile, indiferent de dimensiunea lor, li se vor oferi oportunități similare de a-și atinge potențialul și de a deveni o parte activă a comunității. Persoanele dezavantajate (din grupurile țintă) vor beneficia de servicii sociale mult îmbunătățite.

Această măsură va putea fi accesată simultan cu depunerea unui proiect pentru susținerea costurilor de funcționare din programul POCU, conf. axei prioritare 5, obiectiv specific 5.2, ceea ce va asigura viabilitatea proiectului în primii ani de funcționare, urmând ca între timp să se găsească surse de finanțare alternative: buget local, sponsorizări, autofinanțare parțială, alte programe de sprijin în domeniul social ș.a.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare; Legea asistenței sociale nr. 292 din 2011; Legea nr. 219 din 23 iulie 2015 privind economia socială; Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013 (art. 20, art. 35), Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Comune,
-
- Autorități publice locale care au în cadrul/subordinea acestora structuri specializate de furnizare a serviciilor sociale
- Autorități publice locale în parteneriat cu un furnizor de servicii sociale

Furnizori de servicii sociale pot fi:

1. Furnizori publici de servicii sociale:

- structurile specializate din cadrul/ subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș, municipiu;
- autoritățile administrației publice centrale ori alte instituții aflate în subordinea sau coordonarea acestora, care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari;
- unitățile sanitare, unitățile de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate.

2. Furnizorii privați de servicii sociale:

- organizațiile neguvernamentale, respectiv asociațiile și fundațiile;
- cultele recunoscute de lege;
- filialele și sucursalele asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare;

- persoanele fizice autorizate în condițiile legii;
- operatorii economici cu scop lucrativ, pentru toate categoriile de servicii sociale organizate în condițiile legii, cu excepția celor prevăzute în Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, la art. 73 alin. (2) lit. a) și c), la art. 77 și 78, precum și a celor prevăzute la art. 83.

- GAL—în situația în care nici un alt solicitant nu își manifestă interesul, sub rezerva aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese

4.2. Beneficiarii indirecti

- Grupuri marginalizate

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014. numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Construirea sau reconstruirea, modernizarea, dotarea centrelor sociale/infrastructuri sociale, cu excepția infrastructurii de tip rezidențial, pentru servicii sociale prevăzute în HG 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu excepția serviciilor sociale cu cazare.

Asigurarea infrastructurii necesare pentru :

- Centre de zi de asistență și recuperare;
- Centre de zi pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii;
- Centre de zi de integrare-reintegrare socială;
- Centre de zi pentru persoane vârstnice;
- Centre de îngrijire a persoanelor în vârstă sau cu handicap;

Tipuri de acțiuni neeligibile:

Nu sunt eligibile investițiile în infrastructurile sociale de tip rezidențial, servicii sociale cu cazare.

Alte acțiuni neeligibile prevăzute de Reg. 1303/2013, Reg. 1305/2013, Reg. 807/2014.

Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau în incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;
- Investiția să se realizeze în teritoriul GAL;
- În cadrul acestei măsuri se finanțează strict investiții de tip "hard" în infrastructura socială;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau regională;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- **Solicitantul investițiilor trebuie să facă dovada proprietății terenului/administrației în cazul domeniului public al statului**
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General

8. Criterii de selecție

- principiul promovării parteneriatului public privat
- Principiul relevanței proiectului - beneficiarul va justifica măsura în care proiectul contribuie la realizarea obiectivelor din documentele strategice relevante și la soluționarea nevoilor specifice ale grupului țintă.
- Principiul adresabilității - proiectul propune servicii care să se adreseze următoarelor categorii:
  1. Persoane vârstnice (media de vârstă)
  2. Grupuri marginalizate
- Principiul creării și menținerii de locuri de muncă;
- Principiul sustenabilității - măsura în care proiectul asigură continuarea efectelor sale și valorificarea rezultatelor obținute după încetarea sursei de finanțare
- Principiul utilizării surselor de energie regenerabilă - dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de venit și nu va depăși 70.390 euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit și nu va depăși 70.390 euro.

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	50
6B	Număr de locuri de muncă nou create	2

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor și a persoanelor vârstnice din grupurile marginalizate din mediul rural, fiind pentru prima dată în cadrul unei unități administrativ teritoriale când vor apărea sisteme sociale moderne pentru îngrijire specială.

H. Denumirea măsurii-Acțiuni de integrare a minorităților etnice
(inclusiv minoritatea romă)
CODUL Măsurii - Măsura M6.5/6B

Tipul măsurii:

INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea integrării grupurilor și minorităților etnice în viața societății.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea cadrului de manifestare a tradițiilor și elementelor specifice minorităților etnice, în special a etniei rome;
- Asigurarea accesului la infrastructura necesară exprimării și manifestării specifice;
- sprijinirea promovării vizibilității grupurilor minorităților etnice și a realizărilor acestora.
- valorificarea capitalului uman și eliminarea diferentelor etnice pentru dezvoltarea durabilă a comunității rurale

- creșterea numărului de locuitori din zonele rurale care beneficiază de servicii îmbunătățite
- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială
- ameliorarea fenomenelor de segregare și de excluziune socială a minorității romeparticiparea activă a societății civile în integrarea comunității rome

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013 Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art.5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile minorităților etnice din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Complementaritatea cu măsura M6.4 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. În cazul măsurii M6.3, tipul de intervenție, investițiile în principal în infrastructură și natura beneficiarilor direcți și indirecti, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.5 dedicată exclusiv acțiunilor de integrare a minorităților etnice, inclusiv etnia romă.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.5 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.2, M3 și M6.1 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele integrare socială și culturală le aduc și contribuie la impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din minoritățile etnice în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația de alte etnii, în special de etnie romă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii constă din posibilitatea organizării de evenimente special dedicate minorităților etnice și în special etniei rome, evenimente prin care aceștia pot proceda la o integrare activă în viața comunităților din care fac parte. Integrarea poate fi realizată prin activități de promovare a valorilor specifice grupurilor etnice, a deschiderii spre dezvoltarea colaborării inter-etnice, la integrarea profesională și/sau economică a tradițiilor, obiceiurilor și produselor rezultate din implementarea activităților meșteșugărești tradiționale.

Valuarea adăugată a măsurii constă în:

- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL;
- Îmbunătățirea infrastructurii sociale rurale care crează premisele de dezvoltare a capitalului uman din teritoriul GAL;
- Sprijinirea organizațiilor ale societății civile și înființarea centrelor de resurse ale societății civile reprezintă o abordare integrată prin care organizațiile societăților civile pot induce dezvoltarea viabilă și sustenabilă a mediului rural;
- Valorificarea potențialului de forță de muncă al minorității rome;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE;
- Reg.(UE)nr.1303/2013, Reg.(UE)nr.1305/2013, Reg.(UE)nr.807/2014, Reg.(UE) nr.1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Comune;
- Asociații și fundații.
- Parteneriate formate din autorități publice locale și ONG-uri
- GAL—în situația în care nici un alt solicitant nu își manifestă interesul, sub rezerva aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese

4.2. Beneficiarii indirecți

- Grupuri ale minorităților etnice

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant;

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile

Măsura va finanța investiții cu rolul de a integra, dezvolta și promova minoritățile etnice prin:

- dotări specifice în vederea organizării/participării la festivaluri/concursuri/spectacole la nivel teritorial, regional, național, etc.

- dotări specifice în vederea organizării unor programe de integrare, consiliere, susținere, instruire, ocupare și formare a forței de muncă.

Se vor respecta prevederile HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Tipuri de acțiuni neeligibile:

- Achiziția de bunuri și echipamente second-hand ;
- Taxe și alte cheltuieli ocazionate de tranzacții financiare și bancare
- Achiziția de teren și/sau clădiri

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
- Solicitantul trebuie să aibe sediul social/punct de lucru în teritoriul GAL
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată
- Investiția se încadrează în cel puțin una dintre acțiunile eligibile din fișa măsurii din SDL și se va realiza pe teritoriul GAL
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia
- Solicitantul investițiilor trebuie să facă dovada proprietății terenului/spațiului, a administrării în cazul domeniului public al statului, sau a dreptului de uz, uzufruct, superficie, servitute /administrare pe o perioadă de minim 10 ani
- Beneficiarii indirecti trebuie să facă parte din grupul țintă și să aibă domiciliul cel puțin într-unul din UAT-urile din teritoriul GAL
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General în vigoare (doar pentru proiectele care prevăd investiții care necesită prezentarea certificatului de urbanism)

8. Criterii de selecție

- caracterul etnic al beneficiarilor, cu prioritate pentru populația de etnie romă
  - numărul populației țintă;
  - numărul evenimentelor/acțiunilor/programelor propuse prin proiect
- Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghid.

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiecte înaintate de comune sau organizații non-guvernamentale, astfel :

- pentru operațiunile generatoare de venit: până la 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică - până la 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	80
6B	Număr de locuri de muncă nou create	0

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea minorităților etnice din mediul rural bazat pe moștenirea culturală, tradiții, obiceiuri, specificități și meșteșuguri sau produse artisanale și culturale ale acestora, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.